

Z rozhodovací činnosti Úřadu

Sdělení úvodem:

Úřad pro ochranu osobních údajů se prostřednictvím následující stručné charakteristiky vyjadřuje k některým problematickým okruhům případů porušování povinností při zpracování osobních údajů projednávaných Úřadem v rámci své rozhodovací činnosti.

1. K postupu Policie České republiky při odhalování přestupků

Podle § 13c odst. 1 písm. a) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), lze rodná čísla využívat jen, jde-li o činnost ministerstev, jiných správních úřadů, orgánů pověřených výkonem státní správy, soudů, vyplývající z jejich zákonem stanovené působnosti. Podle § 58 odst. 2 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, oznamuje-li přestupek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu orgán policie příslušnému správnímu orgánu, učiní nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku. Podle § 2 odst. 1 písm. i) a j) zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, je úkolem policie dohlížet na bezpečnost a plynulost silničního provozu a spolupůsobit při jeho řízení a odhalovat přestupky.

Na základě výše uvedených ustanovení lze dospět k závěru, že jedním z úkolů Policie České republiky je odhalovat přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, zjišťovat jejich pachatele a zjištěné skutečnosti předávat příslušným správním orgánům, pokud nedojde k projednání přestupku v blokovém řízení. Za účelem plnění této své zákonné působnosti má Policie České republiky oprávnění využívat rodná čísla bez souhlasu jejich nositelů. V případě stížnosti přitom z obsahu podnětu jednoznačně vyplývá, že v dané věci byl sepsán protokol o oznámení přestupku, tedy úkon související s odhalením a postoupením zjištěného přestupku.

V daném případě je třeba ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb. vykládat v souvislosti s dalšími ustanoveními upravujícími práva a povinnosti Policie České republiky při zpracování osobních údajů; ze zákona č. 133/2000 Sb. i z dalších ustanovení zákona č. 283/1991 Sb. upravujících oprávnění Policie České republiky k přístupu do evidence obyvatel resp. dalších evidencí obsahujících osobní údaje, s přihlédnutím ke skutečnosti, že rodné číslo je povinnou náležitostí jak občanského a řidičského průkazu, tak cestovního pasu, poté lze dovodit, že v daném případě nedošlo uvedením rodného čísla ve formuláři „oznámení o přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu“ k porušení zákona č. 133/2000 Sb. ani zákona č. 101/2000 Sb.

Současně lze uvést, že zjištění totožnosti je tzv. faktickým pokynem, který spočívá v prokázání totožnosti konkrétní osoby bez toho, že by si kontrolující policista zjištěné údaje zaznamenal; navazuje-li na zjištění totožnosti pořízením záznamu o osobních údajích, jedná se již o další úkon, jehož náležitosti se řídí zvláštním zákonem podle účelu, za kterým je zjišťování totožnosti prováděno (u pachatele nebo svědka trestného činu zákonem č. 141/1961 Sb., trestní řád, apod.), případně také dalšími ustanoveními zákona č. 283/1991 Sb. [např. § 2 odst. 1 písm. m) – celostátní pátrání po pohřešované nebo hledané osobě apod.]; ve všech těchto případech se ovšem jedná o plnění úkolů Policie České republiky podle § 2 odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb., a tedy o činnost vyplývající ze zákonem stanovené působnosti ve smyslu § 13c odst. 1 písm. a) zákona č. 133/2000 Sb., která zakládá oprávnění Policie České republiky jako jiného správního úřadu využívat rodného čísla i bez souhlasu jeho nositele. (*čj. SPR-6535/07*)

2. K povinnosti mlčenlivosti zdravotnických pracovníků

Povinností každého zaměstnance správce nebo zpracovatele osobních údajů, jakož i jiných fyzických osob, které zpracovávají osobní údaje na základě smlouvy se správcem

nebo zpracovatelem, je podle § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. zachovávat mlčenlivost o osobních údajích, s nimiž přijdou při výkonu své činnosti do styku.

K povinnosti mlčenlivosti podle zákona č. 101/2000 Sb. lze obecně konstatovat, že se vztahuje na jakékoliv poskytování osobních údajů subjektům mimo okruh ostatních zaměstnanců téhož správce. Uvnitř tohoto okruhu tak lze v rozsahu nezbytném pro plnění pracovních povinností osobní údaje mezi jednotlivými zaměstnanci předávat. V případě povinnosti mlčenlivosti zdravotnických pracovníků lze obecně konstatovat, že je možné její prolomení se souhlasem pacienta a také, jde-li o povinnost určité skutečnosti za určitých okolností sdělit, která je uložena zdravotnickým pracovníkům zvláštními právními předpisy, resp. má-li za určitých okolností konkrétní osoba právo se s údaji seznámit. V případě výkonu tohoto práva je nutné v nejobecnější rovině vycházet z ustanovení § 67b odst. 10 zákona č. 20/1966 Sb. upravujícího oprávnění k nahlížení do zdravotnické dokumentace; v rozsahu, který odpovídá oprávnění v zákoně uvedených osob k nahlížení do zdravotnické dokumentace, může zdravotnický pracovník poskytovat údaje o zdravotním stavu jiné osobě [nejčastějším případem bude sdělení údajů o zdravotním stavu jinému lékaři, zdravotní sestře atd., ale vždy jen v souvislosti s poskytováním zdravotní péče konkrétnímu pacientovi; viz § 67b odst. 10 písm. a) zákona č. 20/1966 Sb.]. (*čj. SPR-1919/07*)

3. Ke zveřejňování osobních údajů žáků na internetu

Účastník řízení vykonává zejména na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), činnost mateřské školy a nižšího stupně základní školy a při této své činnosti zpracovává osobní údaje žáků.

Jestliže účastník řízení zpracovává nezbytné osobní údaje žáků na základě zvláštních právních předpisů, tj. za účelem plnění povinností zde stanovených, jedná se o postup v souladu s § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., k němuž není zapotřebí souhlas subjektů údajů nebo jejich zákonných zástupců. V daném případě je však nutné dodržet povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb. a údaje shromážděné za účelem plnění zákonných povinností využívat důsledně pouze k účelům stanoveným příslušnými právními předpisy. Zpřístupněním osobních údajů žáků na webových stránkách účastníka řízení však došlo k využití osobních údajů žáků k jinému účelu, než ke kterému byly tyto údaje původně shromážděny.

Vzhledem k tomu, že účastník řízení žádný právní předpis neukládá osobní údaje žáků na webových stránkách zpřístupňovat, a v dané situaci se neuplatní ani jiné z ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb., bylo by takové využití údajů možné pouze se souhlasem žáků, resp. jejich zákonných zástupců (to v návaznosti na splnění podmínky rozumové a volní vyspělosti podle § 9 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, kterou však, vzhledem ke specifické povaze souhlasu se zpracováním osobních údajů, nelze u žáků prvního stupně považovat za splněnou). Tento souhlas musí být na základě § 4 písm. n) a § 5 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb. svobodným a vědomým projevem vůle subjektu údajů (nebo zákonného zástupce), provázeným informací o účelu zpracování, osobě správce, rozsahu údajů, jichž se týká, a období, na které je poskytován. Takový souhlas je správce osobních údajů povinen získat ještě předtím, než zpracování osobních údajů zahájí, a také je povinen jej po celou dobu zpracování prokázat.

Co se týče zpřístupnění fotografií žáků na uvedených webových stránkách, lze na základě ukázek fotografií, které byly na webových stránkách umístěny, dovodit, že v daném případě se o zpracování osobních údajů žáků nejedná, neboť fotografie zachycují pouze průběh školních akcí, nikoli podobizny jednotlivých žáků, a jsou označeny pouze názvem dané školní akce. Tento postup účastníka řízení tak nelze považovat za zásah

do práva na ochranu osobních údajů a k porušení zákona č. 101/2000 Sb. tedy nedošlo. (*čj. SPR-0009/07*)

4. Ke zpracování osobních údajů obcí

Jestliže starosta obce rozhodl, že pro potřeby obce, tj. pro řádné vedení evidence obyvatel, je nezbytné osobní údaje všech obyvatel spadajících do působnosti obecního úřadu zpracovat popsáním způsobem (umístit výtisk na nástěnku v kanceláři starosty), jedná se o postup v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., neboť na základě § 5 odst. 2 písm. a) je obec oprávněna provádět zpracování osobních údajů nezbytných pro dodržení své právní povinnosti, tj. plnění úkolů vyplývajících zejména ze zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), i bez souhlasu dotčených subjektů údajů. Vzhledem k tomu, že zvláštní zákony neukládají, jakými prostředky je nutno úkoly související se správou evidence obyvatel [tj. vedení správných a aktualizovaných dat, jak ukládá i § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb.] plnit, je toto rozhodnutí plně v kompetenci obce, resp. jejího starosty. Při tomto svém rozhodnutí však musí obec dodržet povinnosti stanovené zákonem č. 101/2000 Sb., tedy mj. zajistit, že zvoleným způsobem nedojde k ohrožení zpracovávaných osobních údajů.

Avšak umístění seznamu obsahujícího osobní údaje občanů obce a přilehlých obcí na nástěnce v kanceláři starosty, kam mají přístup i neoprávněné osoby, byť by se jednalo o malý počet osob či pouze o teoretickou možnost, nelze považovat z hlediska § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. za zákonný postup. Citované ustanovení ukládá správci osobních údajů povinnost přijmout technická i organizační opatření k zajištění bezpečnosti zpracovávaných osobních údajů, přičemž porušením této povinnosti je již situace, kdy vznikne riziko neoprávněného přístupu k osobním údajům.

Ze spisového materiálu je zřejmé, že kancelář starosty nelze považovat za místo, kam by měly přístup pouze osoby oprávněné se seznamovat s osobními údaji obyvatel obce a okolí, a umístění seznamu obsahujícího tyto osobní údaje na nástěnku volně přístupnou každému, kdo se v kanceláři pohybuje, je tedy nutno považovat za postup v rozporu s povinností podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. (*čj. SPR-0183/07*)

5. Ke zpracování osobních údajů uchazečů o zaměstnání

Zaměstnavatel, který má v úmyslu přijmout nového zaměstnance na základě výběrového řízení, shromažďuje osobní údaje předem neurčitého počtu osob (uchazečů), které projeví svůj zájem stát se jeho zaměstnancem, a to bez jejich souhlasu na základě § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., neboť takové zpracování je nezbytné pro jednání o uzavření (pracovní) smlouvy uskutečněné na návrh subjektu údajů (příhláška do výběrového řízení). Dle správního orgánu je jednání o uzavření smlouvy v případě výběrového řízení na volné pracovní místo ukončeno v okamžiku, kdy je uchazeč vyrozuměn o tom, že nebyl na pracovní místo vybrán, nebo kdy je s ním naopak v případě jeho výběru uzavřena např. pracovní smlouva. Při posuzování této otázky správní orgán zejména vycházel z § 43b odst. 1 písm. c) zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, dle kterého návrh na uzavření smlouvy, i když je neodvolatelný, zaniká dojitím projevem o odmítnutí návrhu navrhovatel. Analogicky tedy platí, že v předmětné věci mohl účastník řízení bez souhlasu uchazeče zpracovávat jeho osobní údaje pouze do okamžiku, kdy mu sdělil, že nebyl na pracovní místo vybrán. Pro další zpracování jeho osobních údajů by poté musel mít jeho prokazatelný souhlas, neboť nepřijatý uchazeč oprávněně předpokládal, že jednání o uzavření pracovní smlouvy bylo ukončeno. (*čj. SKO-0629/07*)

6. Ke zpracování osobních údajů bytovým družstvem

Družstvo je ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. správcem osobních údajů členů družstva, které zpracovává za účelem zajišťování jejich potřeb, tj. činnosti dle § 221 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Při zajišťování činnosti družstva jsou jeho zástupci na základě zvláštních zákonů povinni spravovat majetek družstva s náležitou péčí, což zahrnuje i řádné vymáhání pohledávek. Pro naplnění těchto účelů (tj. správa domu a zajištění služeb spojených s užíváním bytových jednotek, včetně vymáhání souvisejících dlužných částek) může družstvo podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. zpracovávat osobní údaje členů družstva a nájemníků v nezbytně nutném rozsahu i bez jejich souhlasu. V souladu s uvedeným účelem je i pravidelné informování družstevníků o činnosti družstva, neboť členové družstva mají právo tyto údaje, včetně nezbytných osobních údajů, znát mj. proto, aby mohli řádně vykonávat svá práva a povinnosti při rozhodování na členské schůzi.

Volba způsobu, jakým mají být družstevníci informováni (tj. i způsobu zpracování osobních údajů) je vzhledem k absenci právní úpravy této oblasti ponechána na družstvu, které je v souladu s § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. povinno stanovit adekvátní způsob a prostředky zpracování osobních údajů. Jestliže družstvo zvolilo jako prostředek zpracování osobních údajů za účelem informování svých členů o existenci, výši a způsobu vymáhání dluhu stěžovatelky písemné sdělení a jako způsob tohoto zpracování zpřístupnění tohoto sdělení na vývěskové tabuli ve společných prostorách domu, je nezbytné hodnotit, zda tímto postupem nedošlo k zásahu do práva stěžovatelky na ochranu osobních údajů, které je nedílnou složkou ústavně zakotveného práva na ochranu soukromí, a kterému je poskytována ochrana na základě zákona č. 101/2000 Sb.

V daném případě je nutno hodnotit zejména skutečnost, že informace umístěné ve společných prostorech domu nejsou přístupné pouze členům družstva, kteří jsou oprávněni se s nimi seznámit, ale i třetím osobám, které členy družstva nejsou (např. návštěvám, podnájemníkům, pracovníkům servisních služeb, popř. i osobám vstupujícím do domu nelegálně). Zpřístupnění osobních údajů stěžovatelky těmto třetím osobám však již nelze zahrnout pod výjimku zpracování bez souhlasu subjektu údajů podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., ani pod jinou z výjimek uvedených v ustanovení § 5 odst. 2 tohoto zákona. K takovému postupu by družstvo potřebovalo souhlas stěžovatelky ve smyslu § 4 písm. n) a § 5 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb.

K tvrzení, že údaje zveřejněné sdělením pro členy družstva vycházejí z pravomocného rozsudku, přičemž se jedná o informace, které jsou ze zákona družstevníkům přístupné a které jim již byly vesměs známé, je třeba uvést, že uvedené platí výhradně pro členy družstva, nikoli však (jak bylo již uvedeno výše) pro třetí osoby, které se v domě mohou pohybovat a se zpřístupněnými informacemi se také seznámit.

Skutečnost, že stěžovatelka již není nájemnicí v předmětném domě, není z hlediska předmětu správního řízení významná, neboť její právní vztah k družstvu není pro plnění povinnosti podle § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. družstvem rozhodující. (čj. SKO-0812/07)

7. Ke zpracování osobních údajů bývalých zaměstnanců

Veškeré informace týkající se bývalých či současných zaměstnanců účastníka řízení je nutno považovat za osobní údaje ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. a účastník řízení, jako správce těchto údajů podle § 4 písm. j) citovaného zákona, je ve vztahu k těmto informacím povinen dodržovat povinnosti tímto zákonem stanovené. V daném případě se jedná především o povinnost uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování, a povinnost zpracovávat osobní údaje primárně pouze se

souhlasem subjektu údajů a bez tohoto souhlasu pouze v případech uvedených v § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb.

Jestliže účastník řízení uchovává v osobním spise pouze ty písemnosti (tedy osobní údaje na nich uvedené), jejichž uchování je stanoveno právními předpisy, tj. v pracovněprávních vztazích zejména předpisy o důchodovém a sociálním zabezpečení, daňovými zákony nebo zákony upravujícími nakládání s rozpočtovými prostředky, jedná se o zpracování v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., tedy o zpracování nezbytné pro dodržení právní povinnosti účastníka řízení, k němuž není zapotřebí souhlas subjektů údajů. Obdobně i uchování osobních údajů (písemností) z důvodu probíhajících, popř. reálně, v dohledné době hrozících soudních a jiných sporů, lze považovat za zpracování v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., konkrétně s ustanovením § 5 odst. 2 písm. e) tohoto zákona, k němuž také není třeba disponovat souhlasem dotčených subjektů údajů.

Co se týče doby uchování osobních údajů, tedy plnění povinnosti podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., jsou uchovací lhůty dat zpracovávaných za účelem splnění právní povinnosti správce osobních údajů obvykle stanoveny právním předpisem, který danou povinnost správci ukládá (např. při uchování mzdových listů nebo evidenčních listů důchodového pojištění). Překročení této doby není z hlediska zákona č. 101/2000 Sb. možné bez souhlasu subjektů údajů. Není-li doba uchování osobních údajů stanovena, je správce osobních údajů oprávněn uchovávat údaje pouze po dobu, po kterou trvá daná povinnost nebo právní vztah, popř. po jejich skončení po dobu nezbytnou pro vypořádání vzájemných práv a povinností. Správce je v tomto případě na základě zákona č. 101/2000 Sb. povinen uchovací dobu sám určit a za toto své rozhodnutí nese odpovědnost podle citovaného zákona.

Dobu uchování osobních údajů zpracovávaných za účelem ochrany práv a právem chráněných zájmů správce osobních údajů [tedy podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.] však nelze stanovit pouze s odkazem na obecné promlčecí či prekluzivní lhůty, pokud již neprobíhá např. soudní či jiné řízení, anebo pokud není důvodné takové řízení předpokládat. V této souvislosti je nutné dále zmínit, že na základě § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb. je nutné i v případě, kdy je uvedené uchování osobních údajů důvodné, uchovat vždy pouze minimální rozsah osobních údajů, který ještě postačí k naplnění sledovaného účelu. V oblasti pracovněprávních vztahů, a to jak v jejich průběhu, tak po skončení, může zaměstnavatel do značné míry omezit zpracování osobních údajů na zvláštními zákony vymezený okruh dat a stanovené uchovací doby, neboť tyto jsou dostačující pro plnění veškerých práv a povinností, a to i pro případ sporů následujících po skončení pracovního poměru.
(čj. SKO-2077/07)

8. K předávání osobních údajů bankou exekutorovi

Účastník řízení je správcem osobních údajů svých klientů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., a odpovídá tedy za zpracování těchto osobních údajů, a to včetně jejich předávání třetím subjektům.

Při poskytování součinnosti exekutorovi se jedná o postup podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., tedy zpracování osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů, na základě právní povinnosti uložené správci osobních údajů (účastníku řízení) obecně závazným právním předpisem. I v takovém případě je však správce osobních údajů, jako subjekt primárně odpovědný za zpracování (tj. i předání) údajů, povinen zvážit, zda veškeré požadované údaje lze skutečně poskytnout na základě daného právního předpisu. V situaci, kdy na některé z údajů požadovaných v rámci součinnosti poskytované exekutorovi (a obecně všem orgánům vykonávajícím státní správu) nelze ustanovení § 5 odst. 2 písm. a)

zákona č. 101/2000 Sb. aplikovat, není správce osobních údajů oprávněn takové údaje poskytnout, resp. je povinen údaje neposkytnout. Argument, že exekutor určité údaje vyžaduje, ve vztahu k požadavkům zákona č. 101/2000 Sb. neobstojí; exces exekutora (který smí v souladu s ústavními principy požadovat při výkonu své činnosti pouze stanovený okruh informací) nezavazuje správce osobních údajů k předání údajů, které není exekutor oprávněn žádat. Z hlediska principů ochrany osobních údajů a soukromí osob je bezpochyby žádoucí situace, kdy státní orgány (popř. jiné osoby vykonávající svěřené pravomoci) své požadavky na poskytnutí určitých informací náležitě odůvodní odkazem na příslušná ustanovení právních předpisů. Absence tohoto postupu v právní úpravě ztěžuje dožadovaným subjektům plnění požadavků zákona č. 101/2000 Sb., nicméně je od jejich plnění nezprošťuje.

Povinnost účastníka řízení poskytnout v rámci součinnosti exekutorovi informace, včetně osobních údajů, o svých klientech je upravena v zákoně č. 21/1992 Sb., o bankách, zákoně č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, a subsidiárně také v zákoně č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Povinnost poskytnout exekutorovi údaj o kontaktní adrese klienta však výslovně nevyplývá z žádného z citovaných předpisů. Kontaktní adresu klienta lze však dle názoru správního orgánu považovat za informaci, na kterou se na základě § 38 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb. vztahuje bankovní tajemství, a kterou je tedy podle odst. 3 písm. h) citovaného ustanovení účastník řízení povinen sdělit na písemné vyžádání exekutora, neboť opačný výklad (tj. že kontaktní adresa není informací o bankovním obchodě) by ve výsledku vedl k nedůvodnému prolomení bankovního tajemství.

Také zákon č. 120/2001 Sb. je ve vztahu ke kontaktním adresám klientů banky neurčitý, když ze znění ustanovení § 33 odst. 4 tohoto zákona, které ukládá bankám povinnost sdělit exekutorovi na písemnou žádost údaje o číslech účtů povinného, o jejich stavu a změnách a údaje o majetku, věcech, listinách či zaknihovaných cenných papírech povinného bankou spravovaných či uschovaných, jednoznačně nevyplývá, že tato povinnost se vztahuje na jakékoli identifikační údaje povinného, resp. další identifikační údaje nad rámec těch, jimiž exekutor povinného označil. Jestliže je však na základě § 52 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb. exekutor oprávněn vykonat všechny úkony, které zákon č. 99/1963 Sb. a další právní předpisy jinak svěřují při provedení výkonu rozhodnutí soudu, soudci, vykonavateli nebo jinému zaměstnanci soudu, je zřejmé, že v souladu s § 128 zákona č. 99/1963 Sb. je exekutor oprávněn požadovat i další informace.

V této souvislosti je nutno zopakovat výhradu k tomuto postupu při zpracování osobních údajů, kdy jsou pro výkon téže činnosti vykonatele veřejné správy vyžadovány informace podle několika právních předpisů, navíc různé míry určitosti co do výčtu údajů. Z hlediska ochrany osobních údajů není tento stav žádoucí, neboť nepřispívá k právní jistotě dotázaných subjektů, které tak mohou domnělým plněním právních povinností porušit zákon č. 101/2000 Sb.

V daném případě však lze pro poskytnutí informace o kontaktní adrese nalézt právní oporu, byť ne zcela určitou, jak v zákoně č. 21/1992 Sb., tak v zákoně č. 99/1963 Sb., a je tedy možné aplikovat ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. V této souvislosti lze dále uvést, že ve srovnání s informacemi např. o stavu či pohybu na účtech povinného, které je exekutor nepochybně oprávněn požadovat, představuje sdělení kontaktní adresy podstatně menší zásah do práv na ochranu soukromí a ochranu osobních údajů a využití logického výkladu, tj. úvahy a maiori ad minus, tedy přispívá k závěru, že v daném případě se o zásah do zmíněných práv nejedná.

V průběhu řízení tak na základě výše uvedeného nebylo prokázáno podezření, které bylo důvodem zahájení správního řízení, tj. podezření z porušení povinnosti podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., ani jiných povinností stanovených tímto zákonem.

Nedůvodná, resp. nezákonná žádost o osobní údaje není, na rozdíl od jejich nezákonného zpřístupnění, zákonem č. 101/2000 Sb. upravena. Účastníkem řízení zmíněný názor některých exekutorů, že banka není oprávněna obsah jejich žádosti posoudit, je v této souvislosti nutno z hlediska působnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů odmítnout, a to mj. i s odkazem na tvrzení účastníka řízení ohledně absence odůvodnění požadavků exekutorů, popř. různé úrovni těchto odůvodnění. (*čj. SPR-2399/07*)

9. K zabezpečení osobních údajů zpracovávaných výpočetní technikou

Podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. je správce osobních údajů povinen přijmout taková opatření, aby osobní údaje nebyly vystaveny riziku neoprávněného zpracování či zneužití, což předpokládá, že účastník řízení důsledně zváží veškerá rizika, která jsou s jím prováděným zpracováním osobních údajů spojená, a přijme odpovídající opatření k jejich maximálnímu vyloučení. K naplnění skutkové podstaty správního deliktu porušením povinnosti podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. přitom postačí pouze vznik stavu, kdy jsou osobní údaje určitým způsobem ohroženy, přestože doposud nedošlo nebo ani nedojde k jejich neoprávněnému zpracování. V daném případě je nepochybné, že spolu s krádeží notebooku vzniklo důvodné riziko, že se s uloženými osobními údaji seznámí neoprávněná osoba.

Povinnost podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. je spojena s objektivní odpovědností správce za její porušení; prokáže-li tedy správce, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, nebude za případný správní delikt odpovědný. V případě účastníka řízení ze spisového materiálu vyplývá, že se sice jednalo o ojedinělý incident vzniklý pravděpodobně špatným vzájemným informováním dvou jeho zaměstnanců, přesto po posouzení všech okolností dospěl správní orgán k závěru, že liberační ustanovení v tomto případě naplněno nebylo. Ze spisového materiálu Policie České republiky totiž vyplývá, že zaměstnankyně nebyla ze strany účastníka řízení žádným způsobem proškolená v oblasti nakládání s osobními údaji, vnitřní předpis upravující ochranu práv klientů byl účastníkem řízení přijat až po předmětném incidentu. Jako vynaložení veškerého úsilí nelze ani hodnotit skutečnost, že osobní údaje uložené v notebooku nebyly žádným způsobem chráněny před neoprávněným zpracováním přístupovým heslem.

Nad rámec výše uvedeného správní orgán uvádí, že splnění povinnosti podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. předpokládá ze strany správce v případě zpracování osobních údajů ve větším rozsahu, případně při zpracování citlivých údajů, nejen přijetí vnitřního předpisu, kterým by pro své zaměstnance stanovil povinnosti při nakládání s osobními údaji, ale také seznámení, resp. proškolení zaměstnanců s tímto předpisem a současně také přiměřenou míru kontroly jeho dodržování. K vnitřnímu předpisu účastníka řízení o ochraně osobních údajů lze poté uvést, že by měl rozlišovat mezi zpracováním osobních údajů prostřednictvím spisového materiálu v „papírové“ podobě a prostřednictvím elektronických prostředků (výpočetní techniky), přičemž pro obě tyto oblasti je nutné stanovit přesná pravidla a povinnosti zaměstnanců. (*čj. SPR-3567/07*)

10. Ke zpracování osobních údajů při informování o činnosti obce

Otázky dispozic s majetkem obce jsou oprávněny projednávat orgány obce s pravomocí rozhodovat o záležitostech patřících do samostatné působnosti obce na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Při projednávání těchto záležitostí mají na základě zvláštních zákonů povinnost účastníky právních vztahů identifikovat, a proto mohou podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. zpracovávat osobní údaje dotčených osob i bez jejich souhlasu.

Informování o činnosti obce se děje jednak prostřednictvím práva občana obce účastnit se jednání zastupitelstva a jednak práva nahlížet do usnesení rady obce a do zápisů z jednání zastupitelstva obce (včetně přijatých usnesení).

O činnosti orgánů obce informuje podle § 97 zákona č. 128/2000 Sb. obec občany na zasedáních zastupitelstva města a dále jiným způsobem v místě obvyklým. Tímto jiným způsobem může být právě publikace přijatých usnesení nebo uzavřených smluv na internetových stránkách, v místním tisku nebo na úřední desce. Obec je dále povinna poskytovat informace osobám, které o ně požádají na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. V obou uvedených případech však dochází ke zpřístupnění informací neomezenému okruhu osob a povinností obce je tedy zajistit dodržování zákona č. 101/2000 Sb.

V případě, kdy obec jako správce osobních údajů provádí jejich zpracování v rámci výkonu samostatné působnosti na základě zvláštního zákona, kterým je v tomto případě zákon č. 128/2000 Sb., je podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb. povinna nakládat s osobními údaji pouze v souladu s účelem, pro který byly shromážděny (tj. výkon samostatné působnosti a plnění zákonných povinností obce), a dbát práva na ochranu soukromého a osobního života subjektů údajů, zde konkrétně účastníků majetkových vztahů s obcí.

Pokud obec plní svoji povinnost vůči osobám uvedeným v ustanovení § 16 odst. 1, 3 a § 17 zákona č. 128/2000 Sb. a umožňuje jim nahlížet do usnesení rady obce a do zápisů z jednání a usnesení zastupitelstva obce, nelze tento postup považovat za porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb. Avšak tím, že předmětná kupní smlouva obsahující osobní údaje kupujícího byla zpřístupněna na úřední desce obce, získal přístup k těmto osobním údajům fakticky neomezený okruh osob a vzhledem k tomu je nutno dojít k závěru, že stanovený účel zpracování (nakládání s majetkem obce v rámci samostatné působnosti) byl překročen, a že soukromý život kupujícího byl zpřístupněním jeho osobních údajů narušen.

K předmětu řízení lze konstatovat, že v případě majetkových dispozic lze považovat za důvodný a účelný, tedy v souladu se zákonem, takový postup, kdy by ve zpřístupněné verzi kupní smlouvy byla přesně identifikována pouze předmětná nemovitost a její cena, avšak anonymizovány osobní údaje kupujícího. Takto redukované znění stále dostatečně informuje o tom, jakým způsobem bylo rozhodnuto o majetku obce, a současně nepředstavuje zásah do soukromí kupujícího. Zpřístupnění osobních údajů kupujícího by bylo možné pouze, pokud by k tomu předem dal souhlas. Současně je možné spolu se zpřístupněnou verzí smlouvy upozornit na právo osob vymezených v § 16 a § 17 zákona č. 128/2000 Sb. na nahlédnutí do úplného znění.

Současně je nutno uvést, že z hlediska zákona č. 101/2000 Sb. není podstatné, že zpřístupněná listina nebyla datována ani podepsána, neboť tato skutečnost nemá vliv na to, že došlo k nezákonnému zpřístupnění osobních údajů kupujícího. (*čj. SKO-3872/07*)

11. Ke shromažďování osobních údajů při uzavírání smlouvy

Účastník řízení shromažďuje osobní údaje za účelem uzavření a plnění smlouvy. V daném případě účastník používá tzv. smíšenou smlouvu, která je tvořena jednak smlouvou o připojení a poskytování veřejných služeb retransmise prostřednictvím satelitu a jednak smlouvou o koupi a prodeji, a to dle drobného písma uvedeného na konci smluvního formuláře uzavřené dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Z všeobecných obchodních podmínek dále vyplývá, že v případě využití akce se na zapůjčení technického vybavení použije smlouva o výpůjčce dle § 659 až 662 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

V případě smlouvy o připojení a poskytování veřejných služeb retransmise prostřednictvím satelitu vyplývají podstatné náležitosti této smlouvy z ustanovení § 63 odst. 3 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). Ustanovení § 63 odst. 3 písm. b) bod 3. tohoto zákona stanoví taxativní výčet identifikačních údajů o nepodnikající fyzické osobě, které musí být součástí této smlouvy; jedná se o jméno a příjmení, bydliště, datum narození a rodné číslo fyzické osoby, bylo-li přiděleno. Stanoví-li přitom zvláštní zákon taxativně rozsah osobních údajů, které může správce shromažďovat, je třeba současně tento rozsah považovat za nezbytný pro naplnění stanoveného účelu a uvedené údaje za odpovídající stanovenému účelu ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb.

V případě kupní smlouvy dle obchodního zákoníku, resp. smlouvy o výpůjčce dle občanského zákoníku, již tyto zákony nestanoví vymezení osobních údajů potřebných pro identifikaci smluvních stran, dle názoru správního orgánu jsou ovšem v tomto případě dostatečnými, a tedy i nezbytnými osobními údaji jméno, příjmení, adresa a datum narození fyzické osoby. Správní orgán v této souvislosti nezpochybňuje potřebu účastníka řízení identifikovat druhou smluvní stranu, současně ale považuje za nadbytečné shromažďovat o něm údaje vyplývající z jeho fotografie, údaj o jeho rodinném stavu, jméno, příjmení a rodné číslo jeho manžela nebo manželky a dětí, rodné příjmení a místo narození. Tyto údaje jsou dle správního orgánu pro daný účel (uzavření a plnění smlouvy) jednoznačně nadbytečné a i bez nich může účastník řízení smlouvu řádně uzavřít, poskytnout plnění a v případě porušení smlouvy vymáhat svoje pohledávky.

Další z povinností správce osobních údajů je informační povinnost podle § 11 odst. 1 tohoto zákona, tedy povinnost již při shromažďování osobních údajů informovat subjekty údajů (klienty) o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou jejich údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být zpřístupněny, a dále je poučit o jejich právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21 zákona č. 101/2000 Sb. Správce osobních údajů je také povinen podle § 11 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. poučit subjekty údajů o tom, zda je poskytnutí osobního údaje povinné či dobrovolné. Tuto povinnost má správce osobních údajů v případě, že zpracovává osobní údaje získané od subjektu údajů.

Účastník řízení uvádí, že informační povinnost plní prostřednictvím svých dealerů (zpracovatelů), kteří jsou povinni poskytnout zákazníkům (subjektu údajů) veškeré relevantní informace. Podle § 11 odst. 7 zákona č. 101/2000 Sb. může za správce plnit informační povinnost zpracovatel; z obsahu spisového materiálu ovšem nijak nevyplývá, že by účastník řízení tuto povinnost na zpracovatele přenesl, resp. že by mu smluvně uložil ji plnit. V daném případě proto za její splnění odpovídá účastník řízení jako správce osobních údajů. Účastník řízení dále uvádí, že nad rámec výše uvedeného plní informační povinnost prostřednictvím textu ve formulářové smlouvě, ale také současně ve všeobecných obchodních podmínkách. Z obsahu textu ve formulářové smlouvě i z obsahu všeobecných obchodních podmínek vyplývá, že účastník řízení informuje subjekty údajů o rozsahu, účelu a způsobu zpracování, o tom, kdo bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být zpřístupněny, neplní ale informační povinnost ve vztahu k právu subjektu údajů na přístup k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech uvedených v § 21 zákona č. 101/2000 Sb.; současně také z uvedených dokumentů nevyplývá, že by obsahovaly informaci o tom, zda je poskytnutí osobních údajů povinné či dobrovolné. (*čj. SKO-3986/07*)

12. Ke zpřístupňování osobních údajů povinných exekutorem

Účastník řízení má v daném případě stanoven jako účel řádné provedení exekuce a vymožení dlužné částky; tento proces zpracování osobních údajů se přitom skládá z řady jednotlivých úkonů (operací), při kterých je různým způsobem (shromáždění, uchování, použití, někdy i zveřejnění) zpracováván rozdílný rozsah osobních údajů.

Jedním z výše uvedených úkonů je tzv. výzva k dobrovolnému splnění povinnosti podle § 50 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, a její doručení povinnému. V daném případě je třeba konstatovat, že výzva k dobrovolnému splnění povinnosti je jedním z úkonů exekučního řízení (sice méně formalizovaným), stejně jako exekuční příkaz, usnesení exekutora apod., který je zachycen v písemné podobě v určité listině. Je zřejmé, že tato listina musí být povinnému řádně doručena, tak aby mohla vyvolat zamýšlený účinek. Jelikož zákon č. 120/2001 Sb. až na výjimky neupravuje postup pro doručování, použijí se dle § 52 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb. přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu. Doručování fyzickým osobám upravuje občanský soudní řád v § 46, postup při doručování poté v § 49 a následujících. Ustanovení § 50c odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, poté upravuje postup doručujícího orgánu (v daném případě zaměstnanec účastníka řízení) tehdy, byla-li písemnost uložena a je třeba v místě doručování zanechat adresátovi výzvu. Zákon zde připouští možnost zanechat výzvu ve schránce nebo na jiném vhodném místě; podle správního orgánu by tedy výzva mohla být zanechána i vylepením na zeď vedle schránky. Současně je ale třeba dodržet ustanovení § 50c odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., které upravuje náležitosti této výzvy, přičemž rozsah zde uvedených údajů (i osobních) je nutno považovat za taxativní výčet. V daném případě ze spisového materiálu vyplývá, že rozsah údajů uvedených na vylepené výzvě neodpovídal ustanovení § 50c odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb. Účastník řízení ve svém vyjádření dle správního orgánu ztotožňuje výzvu k dobrovolnému plnění podle § 50 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb. s výzvou k vyzvednutí doručované písemnosti podle § 50c odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb.; obě tato ustanovení ovšem spolu nijak nesouvisí a upravují hmotněprávně i procesně rozdílné instituty. Správný postup by dle správního orgánu byl takový, že by účastník řízení v domě vylepil výzvu o možnosti vyzvednutí si doručované písemnosti, kterou by byla výzva k dobrovolnému splnění povinnosti, tzn. podle § 50c odst. 2 by na výzvě uvedl pouze adresáta, svoje označení a dále u koho, kde a v který den byla písemnost (výzva k dobrovolnému splnění povinnosti) uložena a do kdy si ji může adresát vyzvednout. Jedině takový postup je v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 99/1963 Sb. a zákona č. 120/2001 Sb. Pokud v dané věci účastník řízení postupoval tak, že vyvěsil v domě i další osobní údaje uvedené ve výzvě k dobrovolnému splnění povinnosti, zpřístupnil tím tyto údaje dalším osobám, které v tomto domě bydlí, resp. které do něj vstoupily, a tím použil tyto osobní údaje k jinému účelu, než ke kterému byl ze zákona oprávněn. (*čj. SKO-4222/07*)

13. Ke zpracování rodného čísla exekutorem

Podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. je správce osobních údajů povinen zpracovávat pouze přesné osobní údaje. Ze spisového materiálu však vyplývá, že účastník řízení zpracovával při jím prováděné exekuci nesprávné rodné číslo povinného, tedy nepochybně zpracovával nepřesný osobní údaj. Správní orgán v této souvislosti konstatuje, že při provádění exekuce, která představuje významný zásah do majetkových práv dotčené osoby, je třeba trvat na zvýšeném požadavku na přesnost zpracovávaných osobních údajů. Za tímto účelem má účastník řízení ze zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, řadu oprávnění, např. dle § 33a tohoto zákona má přístup do informačního systému evidence obyvatel a registru rodných čísel, dle § 33 odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb. mají orgány státní správy povinnost součinnosti s exekutorem (což lze nepochybně využít ve vztahu k živnostenskému úřadu v případě, kdy je povinný označen místem podnikání a identifikačním číslem, a exekutor tedy nezná jeho přesnou adresu trvalého pobytu) atd. Vzhledem k míře zásahu do soukromí povinného je přitom dle správního orgánu nezbytné, aby měl účastník řízení (a obecně každý exekutor) ještě před provedením prvního úkonu jistotu v identifikaci povinného. Ze spisového materiálu přitom vyplývá, že účastník řízení na základě provedené lustrace v evidenci obyvatel a registru rodných čísel vybral jednu ze dvou možných fyzických osob a tuto dále považoval za povinného, aniž by si správnost svého závěru ověřil. Ze spisového materiálu

dále vyplývá, že ačkoliv byl účastník řízení upozorněn na použití nesprávného rodného čísla, v důsledku čehož své exekuční příkazy zrušil, přesto nadále zpracovával nepřesné rodné číslo a vydal exekuční příkaz opět proti subjektu, který nebyl v dané věci povinným.

Účastník řízení ve svém vyjádření popsal, jakým způsobem prováděl ve věci lustraci povinného a jak tedy došlo k záměně mezi dvěma osobami. Správní orgán k tomuto vyjádření uvádí, že účastníkem řízení uvedený postup je ve vztahu ke splnění povinnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. nedostatečný; z vyjádření totiž nepřímo vyplývá, že účastník řízení poté, co lustrací zjistil dvě fyzické osoby totožného jména, příjmení a data narození, které by mohly být ve věci povinným, neprováděl již další šetření ke ztotožnění správné osoby povinného, ale jednu z těchto dvou osob „náhodně“ vybral. Jak je přitom již výše uvedeno, má účastník řízení ze zákona široký rozsah oprávnění k provedení exekuce, a v případě, kdy je mu známo alespoň identifikační číslo povinného a místo podnikání, měl si postupem podle § 33 odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb. vyžádat potřebné údaje z živnostenského rejstříku [srov. § 60 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)]. Správní orgán tedy spatřuje porušení povinnosti podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. i ve skutečnosti, že účastník řízení již od počátku zpracovával nepřesný osobní údaj, kdy nesprávně provedl přiřazení dalších osobních údajů k údajům uvedeným k identifikaci povinného v návrhu na nařízení exekuce, resp. v usnesení soudu o pověření soudního exekutora provedením exekuce. (*čj. SKO-4590/07*)